

'ATIQTOT

VOLUME 107

JERUSALEM 2022

'ATIQT

PUBLICATIONS OF THE ISRAEL ANTIQUITIES AUTHORITY

EDITOR-IN-CHIEF: ZVI GREENHUT

SERIES EDITOR: RACHEL KUDISH-VASHDI

ENGLISH EDITORS: LORI LENDER
VIVIANA MOSCOVICH
LIOR WEISSBROD

Hebrew EDITORS: SHOSHANA ISRAELI
GALIT SAMORA-COHEN

EDITORIAL COORDINATOR: MICHAL SHEMUEL

COVER ILLUSTRATIONS

HEBREW: GOLD RING WITH A GEM ENGRAVED WITH THE FIGURE OF NEMESIS, EARLY ROMAN PERIOD, NEIN
(PHOTOGRAPHY: HOWARD SMITHLINE)

ENGLISH: RED-PAINTED FIGURE OF A MAN HOLDING A SWORD, LATE BYZANTINE PERIOD, 'AVEDAT
(PHOTOGRAPHY: TALİ ERICKSON-GINI)

TYPESETTING AND LAYOUT: IRA BENDERSKY AND HAGAR MAIMON

PRODUCTION: IRA BENDERSKY

PREPARATION OF ILLUSTRATIONS: NATALIA ZAK, IRINA BERIN AND BRACHA ZILBER

PRINTING: DIGIPRINT ZAHAV LTD

© 2022, THE ISRAEL ANTIQUITIES AUTHORITY

POB 586, JERUSALEM 91004

ISBN 978-965-406-759-1

EISBN 978-965-406-760-7

ISSN 0792-8424

www.antiquities.org.il

www.atiqot.org.il

CONTENTS

The Early Bronze Age Site of Ashqelon Afridar, Area N	Amir Golani	1
The Flint Assemblage from Ashqelon Afridar, Area N	Maya Oron	29
Early Bronze Age I Fauna Remains from Ashqelon Afridar, Area N	Miriam Pines	35
Molluscs from the Early Bronze Age Site at Ashqelon Afridar, Area N	Inbar Ktalav	39
A Roman-Period Mausoleum in 'Akko Human Skeletal Remains, by Yossi Nagar	Joppe Gosker	43
Glass Finds from the Roman-Period Mausoleum in 'Akko	Yael Gorin-Rosen	53
Byzantine- and Umayyad-Period Structures near the Pools of 'Ein el-Jarab, Ḥammāt Gader	Moshe Hartal	61
The Glass Vessels from the Pools of 'Ein el-Jarab, Ḥammāt Gader	Yael Gorin-Rosen and Natalya Katsnelson	111
Coins from the Pools of 'Ein el-Jarab, Ḥammāt Gader	Ariel Berman and Gabriela Bijovsky	143
Evidence of a Late Byzantine Period Earthquake and a Monastic Stable at 'Avedat (Oboda) Glass Finds, by Yael Gorin-Rosen	Tali Erickson-Gini	153
A Byzantine Rural Complex with an Olive Press and an Umayyad Farmhouse on the Banks of Naḥal 'Anava, Modi'in	Avraham S. Tendler and Hagit Torge	199
The Glass Finds from Naḥal 'Anava, Modi'in	Tamar Winter	241
The Fauna Remains from Naḥal 'Anava, Modi'in	Dana Shtainberg Finali and Ram Bouchnick	251
Ottoman Tobacco Pipes from Khan et-Tujjar	Anastasia Shapiro	263
 <i>Summaries of the Hebrew Section</i>		
An Early Roman-Period Residence at Nein and Episodes of the First Jewish Revolt in the Jezreel Valley (<i>with a contribution by Gabriela Bijovsky</i>)	Fadi Abu-Zidan, Yardenna Alexandre and Danny Syon	271
Glass Vessels from the Early Roman-Period Residence at Nein	Yael Gorin-Rosen	273
A Mamluk- and Ottoman-Period Marketplace at Khan et-Tujjar	Edna Dalali-Amos	274
Fauna Remains from the Marketplace at Khan et-Tujjar	Nimrod Marom	276

ABBREVIATIONS

<i>AA</i>	<i>Archäologischer Anzeiger</i>
<i>ABSA</i>	<i>Annual of the British School at Athens</i>
<i>ADAJ</i>	<i>Annual of the Department of Antiquities of Jordan</i>
ASOR	American Schools of Oriental Research
' <i>Atiqot (ES)</i>	' <i>Atiqot (English Series)</i>
' <i>Atiqot (HS)</i>	' <i>Atiqot (Hebrew Series)</i>
<i>BAIAS</i>	<i>Bulletin of the Anglo-Israel Archaeological Society (Strata BAIAS from 2010)</i>
BAMA	British Academy Monographs in Archaeology
BAR Int. S.	British Archaeological Reports (International Series)
<i>BASOR</i>	<i>Bulletin of the American Schools of Oriental Research</i>
<i>BCH</i>	<i>Bulletin de correspondance hellénique</i>
BSAE	British School of Archaeology in Egypt
CRFJ	Centre de recherche français de Jérusalem
<i>DOP</i>	<i>Dumbarton Oaks Papers</i>
<i>ESI</i>	<i>Excavations and Surveys in Israel</i>
<i>HA–ESI</i>	<i>Hadashot Arkheologiyot—Excavations and Surveys in Israel (from 1999)</i>
IAA Reports	Israel Antiquities Authority Reports
<i>IEJ</i>	<i>Israel Exploration Journal</i>
<i>INJ</i>	<i>Israel Numismatic Journal</i>
<i>JAS</i>	<i>Journal of Archaeological Science</i>
<i>JGS</i>	<i>Journal of Glass Studies</i>
<i>JMA</i>	<i>Journal of Mediterranean Archaeology</i>
<i>JPOS</i>	<i>Journal of the Palestine Oriental Society</i>
<i>JRA</i>	<i>Journal of Roman Archaeology</i>
<i>JSJ</i>	<i>Journal for the Study of Judaism</i>
<i>JSOT</i>	<i>Journal for the Study of the Old Testament</i>
JSP	Judea & Samaria Publications
<i>LA</i>	<i>Liber Annuus</i>
<i>MA</i>	<i>Mediterranean Archaeology</i>
OIP	Oriental Institute Publications
PEFA	Palestine Exploration Fund Annual
<i>PEQ</i>	<i>Palestine Exploration Quarterly</i>
<i>QDAP</i>	<i>Quarterly of the Department of Antiquities of Palestine</i>
<i>RB</i>	<i>Revue Biblique</i>
SAOC	Studies in Ancient Oriental Civilization
SBF	Studium Biblicum Franciscanum

CONTRIBUTORS

Anastasia Shapiro

Israel Antiquities Authority

Amir Golani, PhD

Israel Antiquities Authority

Avraham Tender, PhD candidate

Israel Antiquities Authority

Danny Sion, PhD

Israel Antiquities Authority

Edna Dalali-Amos

Israel Antiquities Authority

Gabriela Bijovsky, PhD

Israel Antiquities Authority

Hagit Torge, PhD

Israel Antiquities Authority

Inbar Ktalav, PhD

Israel Antiquities Authority

Joppe Gosker, PhD

Israel Antiquities Authority

Maya Oron, PhD candidate

Israel Antiquities Authority

Miriam Pines, PhD candidate

Department of Archaeology and Ancient Near
Eastern Cultures, Tel Aviv University

Moshe Hartal

Israel Antiquities Authority

Natalya Katsnelson

Israel Antiquities Authority

Nimrod Marom, PhD

The Zinman Institute of Archaeology,
University of Haifa

Ram Bouchnik, PhD

Institute for Galilean Archaeology,
Kinneret Academic College

Tali Erickson-Gini, PhD

Israel Antiquities Authority

Tamar Winter, PhD

Israel Antiquities Authority

Yael Gorin-Rosen, PhD

Israel Antiquities Authority

Yardenna Alexandre

Israel Antiquities Authority

Yossi Nagar, PhD

Israel Antiquities Authority

עתיקות

כרך 107

ירושלים התשפ"ב

עתיקות
פרסומי רשות העתיקות

עורך ראשי: צבי גרינהוט

עורכת הסדרה: רחל קודיש-ושדי

עריכה עברית: שושנה ישראלי
גלית סמאורה-כהן

עריכה אנגלית: ליאור ויסברוד
לורי לנדר
ויויאנה מוסקוביץ

רכזת מערכת: מיכל שמואל

איורי עטיפה

עברית: טבעת זהב משובצת בגמה המתארת את האלה נמסיס, התקופה הרומית הקדומה, נין (צילום: הווארד סמיטליין)
אנגלית: ציור באדום של דמות אדם אוחזת חרב, התקופה הביזנטית, עבדת (צילום: טלי אריקסון-גיני)

סדר ועיצוב: אירה בנדרסקי והגר מימון
הבאה לדפוס: אירה בנדרסקי
הכנת איורים לדפוס: נטליה זק, אירינה ברין וברכה זילבר

דפוס: דיגיפרינט זהב בע"מ

© כל הזכויות שמורות לרשות העתיקות

ת"ד 586, ירושלים 91004

ISBN 978-965-406-759-1

EISBN 978-965-406-760-7

ISSN 0792-8424

www.antiquities.org.il

www.atiqot.org.il

תוכן העניינים

1*	פאדי אבו זידאן, ירדנה אלכסנדר ודני שיאון	בית מגורים מהתקופה הרומית הקדומה בכפר נין ואירועי המרד הגדול בעמק יזרעאל המטבעות, מאת גבריאלה ביכובסקי
27*	יעל גורין־רוזן	כלי הזכוכית מבית המגורים מהתקופה הרומית הקדומה בנין
37*	עדנה דללי־עמוס	שוק סוחרים מהתקופות הממלוכית והעות'מאנית בחנות תגרים (ח'אן א־תוג'אר)
57*	נמרוד מרום	עצמות בעלי החיים מהשוק בחנות תגרים (ח'אן א־תוג'אר)

החלק האנגלי

1	אמיר גולני	אתר מתקופת הברונזה הקדומה באשקלון אפרידר, שטח N
29	מאיה אורון	מכלול הצור מאשקלון אפרידר, שטח N
35	מרים פינס	שרידי עצמות בעלי החיים מתקופת הברונזה הקדומה 1 באשקלון אפרידר, שטח N
39	ענבר קטלב	הרכיכות מאשקלון אפרידר, שטח N
43	יופה חושקר	מאוזולאום מהתקופה הרומית בעכו שרידי עצמות האדם, מאת יוסי נגר
53	יעל גורין־רוזן	הזכוכית מהמאוזולאום מהתקופה הרומית בעכו
61	משה הרטל	שרידי מבנים מהתקופות הביזנטית והאומיית בבריכות עין אליג'ראב, חמת גדר
111	יעל גורין־רוזן ונטליה כצלסון	כלי הזכוכית מהחפירות בבריכות עין אליג'ראב, חמת גדר
143	אריאל ברמן וגבריאלה ביכובסקי	המטבעות מהחפירות בבריכות עין אליג'ראב, חמת גדר
153	טלי אריקסון־גיני	עדויות לרעש אדמה ואורווה של נזירים משלהי התקופה הביזנטית בעבדת ממצא הזכוכית, מאת יעל גורין־רוזן
199	אברהם טנדלר וחגית טורגה	מתחם כפרי מהתקופה הביזנטית ובית חווה מהתקופה האומיית על גדות נחל ענבה, מודיעין
241	תמר וינטר	הזכוכית מנחל ענבה, מודיעין
251	דנה שטיינברג פינלי ורם בוחניק	עצמות בעלי החיים מנחל ענבה, מודיעין
263	אנסטסיה שפיר	מקטרת החרס מחנות תגרים (ח'אן א־תוג'אר)